

POSTANOWIENIE

Działając na podstawie art. 31 § 1 i 2, art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2024.572 t.j.) - [dalej KPA] oraz art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 3-4, art. 3 pkt 1,2,15, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 7 pkt 1, art. 9 ust. 1, 2, art. 94 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2024.1292 t.j.) – [dalej u.o.z.], po rozpatrzeniu wniosku organizacji społecznej – Stowarzyszenia Dolina Królewska z siedzibą w Gdańsku – Wrzeszczu ul. Bohaterów Getta Warszawskiego 1/3 (pismo z dn. 14.08.2025 r., data wpływu dn. 19.08.2025 r.)

Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków postanawia

wszcząć z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie wpisania do rejestru zabytków nieruchomości woj. pomorskiego:

- historycznego zespołu budowlanego przy ulicach Bohaterów Getta Warszawskiego, Politechnicznej i Fiszera w Gdańsku – Wrzeszczu, obejmującego kamienice:**
 - ul. Bohaterów Getta Warszawskiego nr: 4, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16
 - ul. Politechniczna nr: 2A, 3, 10, 12, 13, 15, 15A, 16, 16A, 17, 17A
 - ul. Fiszera nr: 5, 6, 7, 8, 13A, 13B
 - Aleja Grunwaldzka 24

zlokalizowanego na działkach geodezyjnych, o numerach ewidencyjnych: 94, 528/4, 528/3, 333/7, 528/1, 526, 527, 475/1, 475/2, 423, 424, 426, 427, 425, 420, 421, 417, 418, 414, 415, 409, 410, 428, 429, 430, 153, 158, 160, 477/1, 477/2, 478, 479/5, 479/1, 479/6, 479/3, 480, 162, 159, 163, 161, 154, 157, 156/4, 156/3, 156/2, 338/1, 338/6, 338/3, 338/5, 88, 89, 481/2 oraz część działki 85/6- wszystkie działki z obrębu 055
- otoczenia wymienionego w punkcie 1. zabytku, obejmującego następujący teren działek geodezyjnych ulic, przy których zlokalizowany jest ten zabytek, a mianowicie działkę nr 406/1 (ul. Bohaterów Getta Warszawskiego), działki nr 96 i 482 (ul. Politechniczna), działkę nr 333/8 (ul. Fiszera) oraz część działki 481/2 (część ul. Łukasiewicza) - wszystkie działki z obrębu 055**

Gdańsk- Wrzeszcz

ul. Bohaterów Getta Warszawskiego nr: 4, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16; ul. Politechniczna nr: 2A, 3, 10, 12, 13, 15, 15A, 16, 16A, 17, 17A; ul. Fiszera nr: 5, 6, 7, 8, 13A, 13B; Aleja Grunwaldzka 24

(gmina: M. Gdańsk, pow. M. Gdańsk, woj. pomorskie)

Zakres niniejszego postępowania administracyjnego zaznaczono na załączniku graficznym, stanowiącym integralną część tego postanowienia.

UZASADNIENIE

Organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem wszczęcia postępowania, gdy jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny (art. 31 § 1 KPA). Organ administracji publicznej, uznając żądanie organizacji społecznej za uzasadnione, postanawia o wszczęciu postępowania z urzędu (art. 31 § 2 KPA). Wpis do rejestru zabytków nieruchomości jest możliwy na podstawie decyzji wydanej przez

wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu, a nie tylko na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy (art. 9 ust. u.o.z.). Dlatego wniosek złożony w tej sprawie przez organizację społeczną jest dopuszczalny. Po przeanalizowaniu wniosku Stowarzyszenia oraz jego statutu stwierdzono, iż zostały spełnione przesłanki uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie. Istnieje merytoryczny związek między przedmiotem wszczętego postępowania administracyjnego a celami statutowymi wzmiankowanej organizacji społecznej, której jednym z celów statutowych jest dbałość o ład urbanistyczny miasta, ochronę środowiska i zabytków miejskich. Stowarzyszenie w swoim wniosku prawidłowo uzasadniło interes społeczny koniecznością ochrony wartości zabytkowych przedmiotowego zespołu (o czym dalej).

Po zapoznaniu się z treścią wniosku i dołączonymi do niego materiałami dowodowymi, działając zgodnie z zapisami art. 31 § 2 KPA Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków uznając żądanie organizacji społecznej za uzasadnione postanowił o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w tej sprawie.

Historyczną zabudowę mieszkaniową pierzei ulic: ul. Bohaterów Getta Warszawskiego, ul. Politechnicznej i ul. Fiszera w Gdańsku – Wrzeszczu tworzą kamienice czynszowe z 1. i 2. dziesięciolecia XX w., które ze względu na wysoki stopień zachowania substancji zabytkowej stanowią cenny przykład architektury Wrzeszcza z tego okresu. Zespół tworzy duża grupa obiektów, wyodrębniająca się pod względem zastosowanych form architektonicznych i stylu charakterystycznego dla epoki, użytych materiałów, funkcji i czasu powstania, stanowiąca świadectwo przypadającego na początek XX w. dynamicznego rozwoju Wrzeszcza. Na podkreślenie zasługują również wartości historyczne zespołu jako miejsca zamieszkiwania wielu osób zasłużonych dla historii Gdańska – przedstawicieli nauki, sztuk pięknych, przedsiębiorców i działaczy politycznych. Według wstępnej oceny organu, co jednakże będzie przedmiotem postępowania wyjaśniającego w sprawie, wypełnia on zatem ustawową definicję historycznego zespołu budowlanego określoną w art. 3 pkt 13 u.o.z., ze względu na prezentowaną wartość architektoniczną i historyczną oraz wysoki stopień zachowania substancji zabytkowej, uzasadniając potrzebę objęcia go ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków. Tym samym ochronie podlegać będą m.in. parcelacja, gabaryty i bryły budynków, ich elewacje wraz z zachowanym wystrojem, relacje przestrzenne pomiędzy obiektami i sposób zagospodarowania zespołu.

Dla ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków postanowił również o wszczęciu postępowania w sprawie wpisania do rejestru zabytków otoczenia w.w. zabytku, a mianowicie ciągów komunikacyjnych, przy których tworzące zespół zabytki kubaturowe są usytuowane, tj. ulic: Bohaterów Getta Warszawskiego, Politechniczna i Fiszera, uznając wstępnie, że istnieje potrzeba ochrony zabytku w formie otoczenia zabytku.

We wniosku Stowarzyszenia dwukrotnie wymieniona została działka ewidencyjna nr 479/6; wobec oczywistej pomyłki wnioskodawcy w rozstrzygnięciu niniejszego postanowienia zapisana została ona prawidłowo tylko jeden raz.

Zgodnie z definicją prawną zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową (art. 3 pkt 1 u.o.z.). W interesie społecznym jest ochrona wartościowych dóbr kultury dla przyszłych pokoleń. Obiekty kubaturowe wchodzące w skład zespołu figurują w wojewódzkiej ewidencji zabytków, dla obszaru tego brak jest natomiast obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Mając na względzie argumenty przedstawione przez Stowarzyszenie uznano, że w interesie społecznym jest rozważenie objęcia go podwyższonym nadzorem konserwatorskim i zbadanie w ramach postępowania administracyjnego czy zespół ten kwalifikuje się do wpisu do rejestru zabytków czy też nie, a więc czy wartości historyczne, artystyczne lub naukowe występują w stopniu uzasadniającym taką formę ochrony. Należy bowiem zaznaczyć, że rejestr zabytków skutkuje największą i najtrwalszą prawną ochroną. Nałożenie takiej ochrony poprzez wpis do rejestru zabytków jest ściśle związane z zadaniami organu ochrony zabytków, wyznaczonymi w art. 4 u.o.z., umożliwiającymi wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków podejmowanie działań mających na celu zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie (pkt 1) oraz zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytku (pkt 2). Tym samym należało uznać za zasadne wszczęcie postępowania o wpis do rejestru zabytków w zakresie zgodnym z żądaniem Stowarzyszenia Dolina Królewska.

Wobec powyższego, na podstawie art. 31 § 1 i 2 KPA postanowiono jak w rozstrzygnięciu.

Jednocześnie Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Gdańsku informuje, że wcześniejsze obwieszczenie RD.5140.75.2022.JP z dnia 31.12.2025 r., informujące o wszczęciu postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków nie doprowadziło do skutecznego wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie, gdyż dokonane zostało przed wydaniem postanowienia zgodnie z art. 31 § 2 KPA. Warunkiem wszczęcia postępowania jest zaś wydanie niniejszego postanowienia, mocą którego następuje takie wszczęcie. Samo ogłoszenie nie wszczynia postępowania.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 141 § 1, w związku z art. 31 § 2 KPA, na niniejsze postanowienie **nie przysługuje stronom zażalenie**. Postanowienie, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji, na podstawie art. 142 KPA.

Zgodnie z art. 10a ust. 1-2 u.o.z. od dnia wszczęcia postępowania w sprawie wpisu zabytku do rejestru do dnia, w którym decyzja w tej sprawie stanie się ostateczna, przy zabytku, którego dotyczy postępowanie, **zabrania się prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i podejmowania innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku. Zakaz ten dotyczy także robót budowlanych objętych pozwoleniem na budowę albo zgłoszeniem, a także działań określonych w innej decyzji pozwalającej na ich prowadzenie.**

Strony postępowania mogą brać czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji mają możliwość wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, mają prawo zapoznać się z aktami sprawy, składać własne dowody, wnioskować o przeprowadzenie dowodu, brać udział w przeprowadzaniu dowodu, mogą zadawać pytania świadkom, biegłym i stronom oraz składać wyjaśnienia (art. 10 § 1, art. 73, art. 78, art. 79, art. 81 KPA).

Strony mogą działać osobiście lub poprzez pełnomocnika. Pełnomocnikiem strony może być wyłącznie osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie, w formie dokumentu elektronicznego lub zgłoszone do protokołu (art. 32-33 KPA)

W toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić organ administracji o każdej zmianie swego adresu, w tym adresu elektronicznego. W razie zaniedbania tego obowiązku doręczenie pisma pod dotychczasowy adres ma skutek prawny (art. 41 KPA)

Na podstawie art. 9 ust. 3b u.o.z. informację o wszczęciu postępowania w sprawie wpisania zabytku nieruchomego do rejestru zabytków do czasu ostatecznego zakończenia tego postępowania podaje się do publicznej wiadomości na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Gdańska oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku.

Dariusz Chmielewski
Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków
/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. załącznik graficzny z zaznaczonym zakresem niniejszego postępowania

Otrzymują:

1. właściciele i użytkownicy wieczystości nieruchomości (w drodze publicznego obwieszczenia, zgodnie z art. 49 KPA, w związku z art. 94 u.o.z.)
2. Stowarzyszenie Dolina Królewska, 80-230 Gdańsk ul. Bohaterów Getta Warszawskiego 1/3 (w drodze publicznego obwieszczenia, zgodnie z art. 49 KPA, w związku z art. 94 u.o.z.)
3. a/a (JP-14804/2025)

Do wiadomości /e-puap/:

1. Prezydent Miasta Gdańska, 80-803 Gdańsk ul. Nowe Ogrody 8/12 (w celu publicznego ogłoszenia informacji o wszczęciu postępowania o wpisie do rejestru zabytków, zgodnie z art. 9 ust. 3a i 3b u.o.z)
2. Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku, 80-803 Gdańsk ul. Nowe Ogrody 8/12

Obwieszczenie podaje się do publicznej wiadomości w terminie od dn. 01.04.2026 r. do dn. 14.04.2026 r.

w miejscu: tablica ogłoszeń w siedzibie WUOZ w Gdańsku, strona BIP WUOZ.